

Vergaderjaar 2010–2011

21 501-03

Begrotingsraad

Nr. 54

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 21 oktober 2010

Binnen de vaste commissie voor Financiën¹ hebben enkele fracties de behoefte om over de brief van de minister van Buitenlandse Zaken d.d. 29 juni 2010 t.g.v. de geannoteerde agenda van de Begrotingsraad van 15 juli 2010 (Kamerstuk 21 501-03, nr. 52) en de brief van de minister van Buitenlandse Zaken d.d. 13 juli 2010 over de stand van zaken van de Europese begroting 2011 (Kamerstuk 21 501-03, nr. 53) enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De vragen en opmerkingen zijn op 30 september 2010 aan de minister van Buitenlandse Zaken voorgelegd. Bij brief van 20 oktober 2010 zijn ze door hem beantwoord.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Rouvoet

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Berg

¹ Samenstelling:

Leden: Rouvoet, A. (CU), Blok, S.A. (VVD), Haersma Buma, S. van (CDA), Hijum, Y.J. van (CDA), Irrgang, E. (SP), Neppéus, H. (VVD), Blanksma-van den Heuvel, P.J.M.G. (CDA), Dijck, A.P.C. van (PVV), Spekman, J.L. (PvdA), Vermeij, R.A. (PvdA), Broeke, J.H. ten (VVD), Ouweland, E. (PvdD), Bashir, F. (SP), Sap, J.C.M. (GL), Plasterk, R.H.A. (PvdA), Groot, V.A. (PvdA), Bommel, J.J.G. van (PVV), Braakhuis, B.A.M. (GL), Vliet, R.A. van (PVV), Dijkgraaf, E. (SGP), Verhoeven, K. (D66), Koolmees, W. (D66) en Vacature, (VVD).
Plv. leden: Vacature, (CU), Schaart, A.H.M. (VVD), Vacature, (CDA), Koppejan, A.J. (CDA), Gesthuizen, S.M.J.G. (SP), Azmani, M. (VVD), Smilde, M.C.A. (CDA), Graus, D.J.G. (PVV), Bouwmeester, L.T. (PvdA), Veen, E. van der (PvdA), Boer, B.G. de (VVD), Thieme, M.L. (PvdD), Karabulut, S. (SP), Halsema, F. (GL), Heijnen, P.M.M. (PvdA), Smeets, P.E. (PvdA), Beertema, H.J. (PVV), Gent, W. van (GL), Jong, L.W.E. de (PVV), Staij, C.G. van der (SGP), Koşer Kaya, F. (D66), Veldhoven, S. van (D66) en Mulder, A. (VVD).

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de fractie van de VVD willen beginnen met het kabinet te complimenteren voor zijn standvastigheid en tegenstem. In tijden van, nota bene door Europa voorgestelde, bezuinigingen in alle lidstaten moet ook de EU op haar uitgaven letten. Voor de leden van de VVD-fractie had de Europese Raad daarom voor de nullijn moeten kiezen. Het is goed dat het kabinet tegen het uiteindelijke compromis van 2,9% heeft gestemd en heeft ingezet op die nullijn. Deze tegenstem is wat de leden van de VVD-fractie betreft ook een duidelijk signaal richting de komende onderhandelingen voor de volgende Financiële Perspectieven.

Wat is de mening van het Nederlandse kabinet wat betreft de accenten van de ontwerpbegroting 2011? De uitgaven onder categorie 1b (structuurfondsen) nemen fors toe terwijl juist uitgaven voor een moderne EU zoals de concurrentiekracht onder 1a afnemen. Hoe verklaart de minister dit?

Hoe zijn nu de politieke verhoudingen in Brussel? Welke lidstaten hebben nog meer tegen het compromis van 2,9% gestemd? Klopt het dat Duitsland uiteindelijk voor het compromis heeft gestemd?

De begroting is nu in behandeling bij het Europees Parlement. Wat is de inschatting van de minister wat betreft de opstelling van het Europees Parlement? Wat is de inzet van het kabinet indien het Europees Parlement de ontwerpbegroting verhoogd?

In de brief aangaande de stand van zaken van de Europese begroting 2011 wordt gewezen op een stijging van de Nederlandse afdracht in 2011 met 170 miljoen euro indien het compromis van 2,9% stand houdt. Is deze stijging van de afdracht meegenomen in de begroting Buitenlandse Zaken voor 2011? Hoe beziet de minister deze stijging van de afdracht in het licht van de door de Europese Commissie gepresenteerde cijfers over de nettoposities van de lidstaten op 29 september?

De leden van de VVD-fractie stelden eerder vragen over de besteding van onbetaalde landbouwgeldten aan kernfusieproject ITER. Er is blijkbaar 400 miljoen euro extra nodig. Is deze extra uitgave meegenomen in het compromis ontwerpbegroting dat nu voorligt? Zo nee, welke invloed heeft dit op de stijging van de totale uitgaven?

In de brief aangaande de stand van zaken van de Europese begroting 2011 is niet ingegaan op de lopende procedure om de huidige Financiële Perspectieven om te zetten in een verordening. Dit moet z.s.m. gebeuren i.v.m. de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Wat is de status van deze procedure? Er geldt unanimititeit bij het omzetten van de Financiële Perspectieven in een verordening. Kan de minister de Kamer garanderen dat er in de omzetting geen nieuwe, hogere plafonds voor de resterende jaren tot en met 2013 worden geïntroduceerd?

Eerdere procedurele afspraken staan wat de leden van de VVD-fractie betreft als en huis: wanneer de positie van het Europees Parlement over de ontwerpbegroting 2011 bekend is wil de Kamer graag een kabinetsreactie met een mogelijk Algemeen Overleg alvorens de conciliatie tussen Europees Parlement en Raad van start gaat. Het Europees Parlement stemt naar verwachting al op 20 oktober over de ontwerpbegroting.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Uiteraard heeft het lidmaatschap van de EU ons veel meer gebracht dan wat er in financiële overzichten te zien is. Veel van de grote problemen waar de EU burgers mee te maken hebben zijn grensoverschrijdend. Te denken valt aan het klimaat, milieu(-vervuiling), immigratie, veiligheid en de financiële markt. Voor dergelijke internationale problemen is een oplossing van internationale omvang nodig, maatregelen van individuele landen zijn hiervoor gewoonweg niet genoeg. Bij het pakket van taken en diensten van de EU hoort een bepaalde begroting. Dit valt heel goed aan mensen uit te leggen. Maar wat niet uit te leggen valt is het huidige begrotingsvoorstel.

De financiële crisis heeft een andere wind door de EU laten waaien, meer begrotingsdiscipline, meer toezicht, strenger toezicht, strengere handhaving, allemaal maatregelen gericht op nationale begrotingen. De lidstaten worden vriendelijk doch dringend gevraagd begrotingstekorten op te lossen. Als het gaat om de Europese begroting ligt het opeens anders. Dan kunnen de uitgaven wel omhoog en mag de begroting wel wat ruimer dan voorgaande jaren. Terecht dat het kabinet zich daar tegen verzet.

Helaas moeten we constateren dat er onvoldoende lidstaten zijn die deze visie delen. De leden van de fractie van de PvdA zouden graag van de minister willen weten met hoeveel gelijkgestemde landen Nederland tegen het begrotingsvoorstel heeft gestemd. En hoeveel stemmen ontbreken er om een blokkerende minderheid te kunnen vormen?

Vaak genoeg is gebleken dat de begroting uiteindelijk aan de ruime kant bleek en er sprake was van onderbesteding. De leden van de PvdA-fractie staan op het standpunt dat de onderbesteding op de begroting moet terugvloeien naar de lidstaten en niet gebruikt moet worden voor een ander doel dan waarvoor in eerste instantie begroot. Tot dusver is dit te vaak gebeurd. Het is logisch dat er binnen de verschillende uitgavencategorieën voldoende marges zullen resteren voor onvoorziene uitgaven, maar in het verleden is gebleken dat hiervoor behoorlijke bedragen zijn begroot. Hoe groot is de uitputting van de Europese budgetten, hoeveel geld blijft er ongebruikt liggen? Ook in de EU valt er vast nog veel geld te besparen door preciezer begroten en efficiënt uitgeven. Hoe denkt de minister hierover?

Er resteert straks nog maar weinig speelruimte om het begrotingsvoorstel naar beneden bij te stellen. Welke gevolgen heeft dit voor de opstelling van Nederland in de onderhandeling over de meerjarige Financiële Perspectieven die er aan gaan komen?

Het is nieuws dat Nederland een van de grootste nettobetalers is, maar is het kabinet van mening dat alle EU-subsidie mogelijkheden door Nederland voldoende benut worden? Welke maatregelen zouden er genomen kunnen worden om de nettobetalingpositie van Nederland te verbeteren?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Waarom is er in de Nederlandse inzet (tegen de achtergrond van terug te brengen nationale begrotingen) gekozen voor een gelijkblijvende EU-begroting? Is de minister van mening dat de Nederlandse inzet (een gelijkblijvende EU begroting) in verhouding staat tot de maatregelen die de lidstaten ten aanzien van hun eigen begroting moeten nemen? Waarom is de inzet niet geweest om de EU-begroting te terug te brengen?

In de geannoteerde agenda voor de Begrotingsraad van 15 juli 2010 staat de volgende passage: «*In het Commissievoorstel stijgen de betalingen met € 7 miljard, van € 123 miljard in 2010 naar € 130 miljard in 2011. Deze stijging met bijna 6% wordt vooral veroorzaakt door een verhoging bij de structuur- en cohesiefondsen, die volgens de Commissie noodzakelijk is om het economisch herstel in Europa te bevorderen*». Is het bevorderen van het economisch herstel een taak van de Europese Unie? Doorstaat dit de toets van de subsidiariteit? Zijn er geen andere/betere manieren om het economisch herstel te bevorderen dan het verhogen van de structuur- en cohesiefondsen?

In het oorspronkelijke voorstel zou de Nederlandse afdracht met ca. 400 miljoen euro stijgen ten opzichte van 2010. In het compromisvoorstel stijgen de Nederlandse afdrachten aan de Europese Unie met 170 miljoen euro ten opzichte van 2010. Kan de minister de stijging van deze afdrachten in procenten weergeven? Hoe verhouden deze percentages zich tot de 6% en 2,9% van de stijging van de betalingen van de EU begroting in het oorspronkelijke voorstel en het compromisvoorstel?

Nederland is nog steeds een van de grootste nettobetalers in de EU. Hoe komt de (toename van de) Nederlandse afdracht (voor 2011) tot stand? Is er (binnen de huidige financiële spelregels) nog onderhandelingsruimte? Zo ja, is de minister bereid deze ruimte te benutten om de Nederlandse afdracht tot een minimum te beperken?

Onlangs verschenen in de media berichten over riante onkostenvergoedingen voor Europarlementariërs (€ 4 200, – per maand per parlements lid) en over de hoge kosten van het beheer van het «wagenpark» (€ 6,5 miljoen) dat Europarlementariërs ter beschikking staat. Kan de minister bovenstaande bedragen bevestigen? Zo nee, kan de minister een overzicht geven van de juiste bedragen? Zo ja, is de minister het met de leden van de PVV-fractie eens dat deze bedragen exorbitant zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, is de minister bereid hierop actie te ondernemen? Zo nee, waarom niet? Hoe (onder welke noemer) worden deze kostenposten op de EU-begroting verantwoord?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het voorstel voor de Europese begroting voor 2011. Deze begroting staat in het teken van bezuinigingen als gevolg van de financiële en economische crisis. De leden van de fractie van het CDA vinden dat de bijdrage van lidstaten hier duidelijk rekening mee moet houden. Tegen deze achtergrond is een stijging van de uitgaven met 6% niet wenselijk. Dit was gelukkig ook de oorspronkelijke positie van Nederland.

Inmiddels hebben de feiten deze wenselijke werkelijkheid echter ingehaald. Er ligt namelijk inmiddels een compromisvoorstel van de Raad. Volgens dit voorstel zouden de betalingen met 2,9% stijgen, net als een stijging van de vastleggingen met 0,2%. Dit voorstel zou leiden tot een toename van de Nederlandse afdracht met 170 miljoen euro. Nederland heeft tegen dit voorstel gestemd samen met enkele andere landen. Deze landen hebben echter geen gekwalificeerde meerderheid. In feite zijn deze voorstellen nu aangenomen. Alleen het Europees Parlement heeft nu nog de ruimte om amendementen in te dienen. Betekent dit dat de Nederlandse afdracht per 2011 toeneemt met 170 miljoen euro? De fractieleden van het CDA vragen zich ook af wat de gevolgen voor Nederland van dit compromisvoorstel nu precies zijn? Kan het kabinet hiervan een overzicht geven?

In hoeverre was er voldoende rekening gehouden bij de oorspronkelijke positionering van Nederland met de nieuwe situatie die is ontstaan ten gevolge van het Verdrag van Lissabon?

In de laatst beschikbare brief van de minister van Buitenlandse Zaken (21501-03, nr. 53) wordt aangegeven dat er een nieuw Nederlands standpunt zal komen in de aanloop naar de Europese Raad van 11 november. Kan de minister aangeven wanneer we dit standpunt tegemoet kunnen zien? Welke overwegingen zullen hierbij een rol spelen?

Er is nog een probleem met betrekking tot de procedure. De ontwerpbegroting heeft nu de status gekregen van wetgeving. Hierdoor kon het parlement pas medio augustus beginnen met het opstellen van amendementen. Hierdoor resteert nog slechts weinig tijd. Kan de minister aangeven op welke structurele wijze dit nu waarschijnlijk wordt opgelost?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 danken de minister voor de informatie over de voortgang van de ontwerpbegroting van de EU voor 2011. Deze leden hebben hierover nog een aantal vragen.

De leden van de fractie van D66 zijn van mening dat Europese samenwerking de meeste toegevoegde waarde heeft als de begroting zich concentreert op de prioriteiten in de EU2020-strategie. In hoeverre is bij de verdeling van de posten rekening gehouden met de prioriteiten van de Europese Unie zoals geformuleerd in de EU2020-strategie? Deelt de minister de mening dat de uitgaven de prioriteiten moeten reflecteren? Is de minister van mening dat dit in de EU-begroting het geval is? Wat heeft de minister gedaan om de uitgaven meer in lijn te krijgen met de prioriteiten? Is de minister bereid zich hier in de toekomst voor in te zetten?

De leden van de fractie van D66 hebben een aantal vragen over specifieke posten. De uitgaven aan het gemeenschappelijk landbouwbeleid blijven gelijk, maar er vindt een verschuiving plaats van marktinterventies naar directe inkomenssteun. Kan de minister toelichten wat dit precies inhoudt? Om welke reden worden de uitgaven aan structuur en cohesie ontzien? In hoeverre speelt hierbij een rol dat landen geld via subsidies proberen terug te halen naar hun nationale begroting?

Ten opzichte van het eerste ontwerp is de begroting minder ver verhoogd. Wat is veranderd ten opzichte van het ontwerp? Welke posten zijn minder verhoogd of meer verlaagd? Op basis van welke uitgangspunten zijn daar besluiten over genomen? Wat is de inzet van de minister daar geweest? Kan de minister een update geven van de tabel zoals gepresenteerd in de bijlage bij de geannoteerde agenda, met daarin de nieuwe bedragen op basis van de verhoging van 2,9%?

Het Europees Parlement stemt deze week over amendementen op de ontwerpbegroting. Er is eerder al verzocht om een kabinetsreactie op de voorgestelde wijzigingen van het EP. De leden van de fractie van D66 hechten hier zeer aan. Op welke termijn kan de reactie worden verwacht?

II Reactie van de minister

Inleiding

Graag bied ik u hierbij mijn reactie aan op de vragen en opmerkingen die de leden van de fracties van de VVD, de PvdA, de PVV, het CDA en D66 binnen de vaste commissie voor Financiën hebben gesteld in het kader van een schriftelijk overleg over de EU-begroting voor 2011. Deze vragen werden ingezonden op 30 september 2010.

Op 13 juli jl. stuurde mijn voorganger u een brief met de stand van zaken in de onderhandelingen over de EU-begroting voor 2011 en de positie van de Raad (Kamerstuk 21 501-03, nr. 53). Vervolgens heeft de Raad op 12 augustus jl., met inachtneming van de geldende termijnen, via een schriftelijke procedure de Raadspositie formeel vastgesteld. Nederland heeft tegen die Raadspositie gestemd, omdat de voorgestelde stijging van de begroting met 2,9% (betalingen) niet te verenigen is met de Nederlandse inzet voor een gelijkblijvende begroting ten opzichte van 2010. Hoewel het niet aan mij is om de posities van andere lidstaten openbaar te maken, kan ik u op basis van de persverklaring van de Raad meedelen dat naast Nederland ook Oostenrijk, Tsjechië, Denemarken, Finland, Zweden en het VK tegen de Raadspositie stemden (vraag van de VVD). Deze groep lidstaten kwam drie stemmen tekort voor een blokkerende minderheid (vraag PvdA).

In mijn reactie op de vragen van de Kamer zal ik eerst een nadere toelichting geven op de Raadspositie. Vervolgens beantwoord ik de vragen die verband houden met de Nederlandse afdrachten aan de EU. Overige vragen komen daarna aan bod. Ik sluit mijn reactie af met een toelichting op het verdere proces.

Raadspositie EU-begroting 2011

Diverse fracties vragen meer informatie over de Raadspositie. Onderstaande tabel geeft een vergelijking tussen het oorspronkelijke voorstel van de Commissie en de Raadspositie per beleidsterrein (verzoek van D66).

In miljoenen euro	Begroting 2010		Commissievoorstel 2011		Raadspositie voor 2011		FP-plafond 2011
	vastleggingen	betalingen	vastleggingen	betalingen	vastleggingen	betalingen	
1A Concurrentiekracht ¹	14 863	11 343	13 437	12 110	13 390	11 219	12 987
1B Structuur/cohesiefondsen	49 386	36 384	50 970	42 541	50 970	41 466	50 987
2 Landbouw, visserij en milieu	59 499	58 136	59 486	58 136	59 012	57 315	60 338
3A JBZ	1 006	739	1 135	853	1 124	803	1 206
3B Burgerschap	668	659	668	639	668	620	683
4 Extern beleid ²	8 141	7 788	8 614	7 602	8 520	7 011	8 430
5 Administratie ³	7 898	7 898	8 255	8 256	8 093	8 094	8 334
Totaal aan uitgaven	141 462	122 946	142 565	130 136	141 777	126 527	142 965
Marge voor onvoorziene uitgaven			1 236		2 024		

¹ Bij categorie 1a is het Globaliseringsfonds (reserve van € 500 miljoen) meegeteld in de vastleggingen; dit fonds valt echter buiten de Financiële Perspectieven. In 2010 waren de vastleggingen € 1980 miljoen hoger dan normaal, wegens het energiepakket dat was ingesteld ter verlichting van de economische crisis; als dit 'herstelpakket' niet wordt meegerekend bedroegen de vastleggingen in 1a in 2010 € 12,9 miljard.

² Bij categorie 4 is de noodhulpreserve van € 254 miljoen meegeteld bij de vastleggingen; deze reserve valt echter buiten de Financiële Perspectieven.

³ Bij categorie 5 is er € 82 miljoen aan extra marge door eigen bijdragen aan pensioenen door EU-ambtenaren.

De Raadspositie is een aanzienlijke neerwaartse bijstelling van het Commissievoorstel, zowel wat vastleggingen als betalingen betreft. Het Commissievoorstel voorzag in een stijging van de betalingen met 5,9%, van € 123 miljard in 2010 naar € 130 miljard in 2011. De Raadspositie beperkt die stijging nu tot 2,9%. De Commissie stelde voor om de vastleggingkredieten met 0,8% te laten toenemen, de Raad schroeft dat terug tot 0,2%. Vergeleken met het plafond van de Financiële Perspectieven resteert er uitgaande van de Raadspositie een marge van € 2 miljard.

De toename aan betalingen wordt grotendeels veroorzaakt door stijgende betalingen aan structuur- en cohesiefondsen (categorie 1b). De structuurfondsprojecten komen voor de periode 2007–2013 in diverse lidstaten in de loop van de FP-periode vertraagd op gang en leiden daardoor nu tot meer betalingen dan in vorige jaren. De vastleggingen voor structuur- en cohesiefondsen liggen vast voor de jaren 2007–2013; het is dus niet mogelijk om de vastleggingen voor deze fondsen te verlagen (vraag van D66). Naar aanleiding van vragen van de PVV merk ik op dat hogere structuurfondsbetalingen weliswaar een positieve bijdrage kunnen leveren aan de economische groei, maar dat dit geen afdoende reden kan zijn voor een sterke toename van betalingen aan structuur- en cohesiefondsen in een tijd waarin begrotingen overal in Europa onder druk staan.

De VVD vraagt naar de ontwikkelingen in de uitgavencategorie concurrentiekracht (categorie 1a). In deze categorie valt ook het economische herstellepakket, bestaande uit € 4 miljard voor energieprojecten in 2009–2010, waartoe eerder was besloten ter verlichting van de economische crisis. Door dit herstellepakket waren de vastleggingen in 2009 en 2010 hoger dan normaal. Wanneer dit pakket buiten de berekeningen wordt gehouden, is er nog steeds sprake van een stijgend aandeel van concurrentiekracht in de EU-begroting tussen 2010 en 2011 (van 9,2% naar 9,4%). Dit is in lijn met de EU2020-strategie (vraag van D66). Een eventueel structureel groter aandeel van concurrentiekracht in de uitgaven is pas mogelijk na 2013, wanneer de nieuwe Financiële Perspectieven van kracht worden. Nederland pleit voor hervormingen op andere beleidsterreinen waardoor meer ruimte ontstaat voor de EU2020-prioriteiten.

In categorie 1a wordt in 2012 en 2013 een kostentegenvaller van € 1,4 miljard bij ITER verwacht (onderzoek naar kernfusie). De Commissie heeft hiervoor een financieringsplan voorgesteld. De door de Commissie voorgestelde aanpak heeft echter geen betrekking op het jaar 2011, en is daarom niet in het Raadscompromis meegenomen (vraag van de VVD). Overigens heeft Nederland grote bedenkingen bij het financieringsvoorstel voor ITER. Een kabinetsappreciatie van dat voorstel is u middels een BNC-fiche toegegaan (Kamerstuk 22 112, nr. 1045).

D66 vraagt naar de verschuivingen binnen de landbouwuitgaven (categorie 2). In lijn met de hervormingen van het GLB van 2004, de «Health Check» van 2008 en de infasering van inkomenssteun aan nieuwe lidstaten, worden er steeds minder marktinterventies gepleegd en ligt er meer nadruk op van productie ontkoppelde directe inkomenssteun.

Gevolgen voor Nederlandse afdrachten

De VVD vraagt of het Raadscompromis voor 2011 is verwerkt in de raming van de EU-afdrachten in de begroting van Buitenlandse Zaken. Dat is niet het geval. Het is gebruikelijk om de ramingen voor volgende jaren te baseren op de plafonds van de Financiële Perspectieven; dat is ook de basis die het CPB gebruikt voor zijn berekeningen. Pas wanneer een

EU-begroting definitief is vastgesteld, wordt deze in de ramingen verwerkt.

Aan het einde van het jaar is meestal sprake van een overschot op de EU-begroting, waardoor de afdrachten van lidstaten lager uitvallen dan eerder geraamd. Aan het einde van 2009 bedroeg het overschot € 2,3 miljard (vraag van de PvdA). Nederland dringt er tijdens de bespreking van de EU-begroting in Brussel steeds op aan om zo zuinig mogelijk te ramen, zodat lidstaten niet meer afdragen dan nodig is en het overschot zo laag mogelijk is. Ik deel de mening van de leden van de PvdA-fractie dat onderbesteding op de begroting moet terugvloeien naar de lidstaten.

Het CDA en de PVV vragen naar de verwachte stijging van Nederlandse afdrachten tussen 2010 en 2011. Voor 2010 wordt momenteel een afdracht van € 5 744 miljoen geraamd. Als de betalingen op de EU-begroting met 2,9% stijgen, dan stijgt de Nederlandse afdracht met ongeveer hetzelfde percentage, wat neerkomt op een stijging van ca. € 170 miljoen. Dit is een raming; de werkelijke afdracht hangt naast de omvang van de EU-begroting ook af van het Bruto Nationaal Inkomen van Nederland en dat van de andere lidstaten en van de invoerrechten en BTW die door Nederland worden geïnd. In de begroting van Buitenlandse Zaken voor 2011 is ruimte gelaten voor een eventueel hogere afdracht (vraag VVD).

De VVD vraagt naar de stijging van de Nederlandse afdrachten, in het licht van de nettoposities van lidstaten in 2009. Door een stijgende EU-begroting dient niet alleen Nederland, maar dienen alle lidstaten meer af te dragen aan de EU. Voor nettobetalers zoals Nederland zou dit een verslechtering van de nettopositie betekenen. Dit sterkt het kabinet in de opvatting dat de Europese begroting in 2011 ten hoogste gelijk zou moeten blijven aan het niveau van 2010.

De PvdA vraagt of alle mogelijkheden voor EU-subsidies voldoende benut worden door Nederland, en welke maatregelen genomen kunnen worden om de nettopositie van Nederland te verbeteren. Ik ben van mening dat Nederland zich voldoende inspant om de subsidiemogelijkheden te benutten. Een goed voorbeeld is het 7^e Kaderprogramma Onderzoek en Technologische Ontwikkeling, en de vestiging van twee EU-agent-schappen in Nederland (Europol en Eurojust). Tijdens de eerste drie jaar van het 7^e Kaderprogramma hebben Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen ruim € 1 miljard ontvangen voor innovatie en onderzoek. Dat is € 250 miljoen euro meer dan door Nederland werd bijgedragen aan het programma. Nederland is daarmee vijfde wat betreft ontvangsten uit het onderzoeksprogramma, en heeft het hoogste percentage goedgekeurde aanvragen. Bij fondsen waarvoor individuele lidstaten vooraf een bepaald budget krijgen toegewezen, zoals de structuurfondsen, worden in Nederland meer aanvragen ingediend dan er beschikbare middelen zijn. Om het gebruik van EU-middelen in Nederland te stimuleren pleit Nederland in Brussel ook voor vereenvoudiging van EU-regelgeving en procedures.

Overige vragen

De PvdA vraagt naar de gevolgen van een hogere EU-begroting in 2011 voor de onderhandelingen over de volgende Financiële Perspectieven (na 2013). Deze onderhandelingen gaan in 2011 van start, maar staan los van de EU-begroting voor het jaar 2011. De omvang van de begroting voor 2011 heeft derhalve geen gevolgen voor de omvang van de volgende Financiële Perspectieven. Wel wil het kabinet door nu in te zetten op een gelijkblijvende begroting voor 2011 een signaal afgeven over de Neder-

landse opstelling bij de komende onderhandelingen over de volgende Financiële Perspectieven.

De VVD vraagt naar de stand van zaken van de procedure om de huidige Financiële Perspectieven (2007–2013) om te zetten in een verordening, zoals bepaald in artikel 312 van het Verdrag betreffende de Werking van de EU. Na bespreking van het Commissievoorstel in de Raadswerkgroep ligt dit dossier nu voor behandeling bij het EP, dat goedkeuring moet verlenen. De Raad vraagt om een technische omzetting van het huidige Inter-Institutionele Akkoord (waarin de huidige Financiële Perspectieven zijn vastgelegd) in een verordening. Daarbij kunnen de huidige FP-plafonds alléén met unanimiteit in de Raad gewijzigd worden. Het kabinet is voorstander van een puur technische omzetting, waarbij de bestaande FP-plafonds worden gehandhaafd.

De PVV vraagt naar de omvang van de onkostenvergoedingen voor Europarlementariërs en de kosten van het beheer van het wagenpark van het EP. Ik kan bevestigen dat in 2010 de vergoeding voor algemene uitgaven € 4 202 per maand per parlementslid bedraagt. Overigens is op de website van het EP een volledig overzicht beschikbaar van vergoedingen aan EP-leden.¹ Ook kan ik bevestigen dat in de ontwerpbegroting van het EP voor 2011 een bedrag van € 6,5 miljoen (0,4% van de EP-begroting) is opgenomen voor de post Voertuigen. Dit bedrag is gereserveerd voor de aankoop, het onderhoud, het gebruik en de reparatie van voertuigen, dat naast auto's ook fietsen omvat. Daarnaast is dit bedrag bedoeld voor de huur van auto's, taxi's, bussen en vrachtwagens. Deze uitgavenposten vallen onder de administratieve uitgaven van de EU (categorie 5 van de EU-begroting). De Nederlandse inzet is erop gericht om een stijging van de administratieve uitgaven van de EU te beperken. Alle instellingen, inclusief het EP, zouden moeten bezien of er bezuinigingen mogelijk zijn.

Ten slotte vraagt het CDA op welke wijze een structurele oplossing kan worden geboden aan het deze zomer geconstateerde praktische vraagstuk dat onder het Verdrag van Lissabon de Raad pas een positie kan innemen over de ontwerpbegroting als een termijn van acht weken is verstreken nadat de ontwerpbegroting aan de nationale parlementen beschikbaar is gesteld. Het gevolg is dat het EP pas medio augustus zou kunnen beginnen met het opstellen van amendementen. Om de tijdige vaststelling van de begroting te bewaren, is dit jaar een procedure gevolgd waarbij de Raad (i.c. Coreper) een ambtelijk besluit neemt over de Raadspositie en de formele vaststelling van die positie uitstelde door middel van een schriftelijke procedure die op 12 augustus eindigde. Hierdoor werd het EP in staat gesteld om al op basis van het (ambtelijke) Coreper-besluit amendementen te formuleren. Het huidige Voorzitterschap, de aankomende Voorzitterschappen, het EP en de Commissie zijn in overleg over een pragmatische oplossing voor deze kwestie.

Verdere procedure

De VVD, het CDA en D66 vragen naar de verdere procedure, de positie van het EP en de Nederlandse reactie daarop. Op 20 oktober a.s. zal het EP haar lezing van ontwerpbegroting afronden en stemmen over amendementen op de Raadspositie. De positie van het EP is nu nog niet bekend, maar in eerdere jaren bleek het EP het Commissievoorstel grotendeels te herstellen en een aantal uitgaven toe te voegen. Als de Raad de amendementen van het EP niet direct kan aanvaarden, wat de verwachting is, dan komt een bemiddelingscomité bijeen. Naar verwachting zal deze conciliatieprocedure op 28 oktober a.s. van start gaan. Het bemiddelingscomité heeft de taak om binnen een termijn van eenentwintig dagen

¹ <http://www.europarl.europa.eu> > Parlement > Nader beschouwd > Naslagwerken, Bezoldiging en vergoedingen.

overeenstemming te bereiken over de ontwerpbegroting. Besluitvorming hierover in de Raad vindt plaats in de Begrotingsraad van 11 november as.

In deze conciliatie zal Nederland blijven inzetten op een gelijkblijvende begroting, conform de eerder uitgezette lijnen in mijn brief van 29 juni jl. (Kamerstuk 21 501-03, nr. 52). Die inzet is ambitieus gelet op het voorstel van de Commissie en het gegeven dat veel stijgingen in de EU-begroting voortkomen uit eerdere verplichtingen. Voor die inzet is destijds gekozen (vragen van de PVV), omdat volgens Nederland de budgettaire opgaven van de individuele lidstaten niet verzwaard mogen worden door hogere afdrachten aan een groeiende EU-begroting. Overigens betekent een nominaal constante begroting in reële termen (rekening houdend met inflatie) een daling.

Op 3 november is een AO Begrotingsraad met uw Kamer gepland. Voorafgaande aan het AO zal ik u voorzien van een geannoteerde agenda. Daarbij zal ik tevens een appreciatie voegen van de positie van het EP, waarover ik graag met u van gedachten wissel tijdens het AO Begrotingsraad.